

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak (sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie ze skargi A.W.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. VIII ACa 2021/25 (uprzednio: VI ACa 990/23),  
z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 19 listopada 2025 r.,

- 1. stwierdza, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. akt VIII ACa 2021/25 (uprzednio: VI ACa 990/23) nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. przyznaje A.W. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie sumę pieniężną w wysokości 3 000 (trzy tysiące) złotych za okres od 20 marca 2019 r. do 9 września 2025 r.;**
- 3. nakazuje Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie zwrócić A.W. kwotę 200 (dwieście) złotych uiszczoną tytułem opłaty od skargi;**
- 4. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie na rzecz A.W. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu do dnia zapłaty;**
- 5. oddala skargę w pozostałym zakresie.**

Paweł Księżak      Oktawian Nawrot      Mirosław Sadowski

## UZASADNIENIE

Pismem oznaczonym datą 25 kwietnia 2025 r. A.W. (dalej: Skarżąca) reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika r.pr. D.Z. wniosła skargę na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. VIII ACa 2021/25 (poprzednia sygn. VI ACa 990/23) wnosząc o:

1. stwierdzenie przewlekłości ww. postępowania sądowego,
2. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz Skarżącej sumy pieniężnej w wysokości 5 000 zł,
3. zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w Warszawie do podjęcia czynności procesowych w terminie 30 dni od rozpoznania skargi,
4. zwrot na rzecz Skarżącej kwoty 200 zł tytułem uiszczonej opłaty od skargi,
5. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz Skarżącej kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przypisanych.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że pozwem wniesionym do Sądu Okręgowego w Warszawie 15 marca 2019 r. Skarżąca domagała się zasądzenia od pozwanego Bank z siedzibą w W. m.in. ustalenia nieważności tzw. kredytu frankowego. Wyrokiem z 14 grudnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił roszczenie powódki w całości. 7 marca 2023 r. apelację od powyższego wyroku złożył pozwany. Do dnia złożenia skargi, oprócz zarejestrowania sprawy 11 kwietnia 2023 r. i dwukrotnym wyznaczeniu sędziego (12 kwietnia 2023 r. i 24 stycznia 2025 r.) w sprawie nie podjęto żadnych merytorycznych czynności – w tym nie doręczono pełnomocnikowi strony powodowej apelacji złożonej ponad 2 lata temu. Od momentu wydania wyroku przez Sąd pierwszej instancji minęło ponad 28 miesięcy, a od wniesienia powództwa w sprawie minęło 6 lat i 1 miesiąc.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie, w piśmie oznaczonym datą 22 września 2025 r. wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz. U. 2023, poz. 1725; dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość).

O przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one

nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15). Ustawa o skardze na przewlekłość nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06 oraz z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06). Podobnie przyjmował Naczelny Sąd Administracyjny (postanowienia NSA: z 7 lipca 2006 r., I OPP 64/06; z 24 kwietnia 2008 r., I OPP 16/08 oraz z 4 czerwca 2008 r., I OPP 20/08).

Z analizy akt sprawy wynika, że przedmiotowe postępowanie zostało zainicjowane pozwem Skarżącej, który wpłynął do Sądu Okręgowego w Warszawie 20 marca 2019 r. Sąd I Instancji wydał wyrok 14 grudnia 2022 r. Od powyższego wyroku apelację złożyła strona pozwana, która wpłynęła do Sądu Okręgowego w Warszawie 2 marca 2022 r. i wraz z aktami sprawy przedstawiona została Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie 12 kwietnia 2023 r. W tym samym dniu przeprowadzono losowanie sędziego referenta, a następnego dnia wydano zarządzenie o zawiadomieniu pełnomocników stron o składzie wyznaczonym do rozpoznania apelacji. Zarządzeniem z 20 stycznia 2025 r. zakreślono sprawę w repertorium ACa VI Wydziału Cywilnego i jednocześnie polecono zarejestrowanie sprawy w repertorium ACa VIII Wydziału Cywilnego. Zarządzeniem z 6 lutego 2025 r. wezwano pełnomocnika pozwanego do usunięcia braków formalnych apelacji, a pełnomocnika powódki do złożenia właściwego pełnomocnictwa procesowego. Pełnomocnik powodów załączył dokument pełnomocnictwa przy piśmie z 8 maja 2025 r., a pełnomocnik pozwanego usunął braki formalne apelacji w piśmie z 1 maja 2025 r. Postanowieniem z 30 czerwca 2025 r. sprawdzono i ustalono wartość przedmiotu zaskarżenia. Zarządzeniem z 4 lipca 2025 r. wezwano pełnomocnika pozwanego do uiszczenia brakującej opłaty od apelacji. Brak fiskalny został usunięty 21 lipca 2025 r. 11 sierpnia 2025 r. zarządzono doręczenie odpisu apelacji pozwanego pełnomocnikowi powodów i wyznaczono termin rozprawy na 9

września 2025 r. Pełnomocnik strony powodowej wniósł 27 sierpnia 2025 r. odpowiedź na apelację. Po upływie ponad 28 miesięcy od wpłynięcia apelacji, tj. 9 września 2025 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok w sprawie.

W świetle przytoczonego wyżej, utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz okoliczności faktycznych sprawy, nie ulega wątpliwości, iż w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie wystąpiła przewlekłość postępowania.

Odnosząc się do stanowiska uczestnika postępowania zajętego w odpowiedzi na skargę, przypomnieć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że znaczy wpływ spraw, problemy kadrowe i obciążenie sędziów pracą pozostają bez wpływu na stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie, w której wniesiono skargę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06). Obciążenie pracą, ilość spraw oraz stan kadry orzeczniczej co najwyżej prowadzić mogą do stwierdzenia, że przewlekłość postępowania nie jest wynikiem zaniedbań, czy też uchybień ze strony Sądu. Jednakże to na Państwie spoczywa obowiązek zorganizowania warunków należytego sprawowania władzy jurysdykcyjnej (por. zamiast wielu postanowienie Sądu Najwyższego z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06).

Należy również pokreślić, że warunkiem rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o skardze o skardze na przewlekłość, jest jej wniesienie w toku postępowania. W przedmiotowej sprawie Skarżąca wniosła skargę 25 kwietnia 2025 r., a postępowanie zakończyło się prawomocnie 9 września 2025 r. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego wydanie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, w której wniesiona została skarga na przewlekłość postępowania sądowego, nie powoduje zbędności (bezprzedmiotowości) rozstrzygnięcia o zasadności skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 5 maja 2021 r., I NSP 29/21; 23 lipca 2014 r., WSP 8/14; 25 stycznia 2008 r., III SPP 50/07).

Uwzględniając skargę, wobec sformułowania przez Skarżącą stosownego żądania, Sąd Najwyższy miał obowiązek przyznać od Skarbu Państwa sumę pieniężną, o której mowa w art. 12 ust. 4 ustawy o skardze na przewlekłość. Wskazany przepis określa granice rzeczowej rekompensaty (2 000 – 20 000 zł), a

także stanowi, że wysokość sumy pieniężnej, we wskazanych granicach, wynosi nie mniej niż 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania.

Skoro postępowanie sądowe w niniejszej sprawie rozpoczęło się 20 marca 2019 r. (prezentata Sądu Okręgowego), a zakończyło 9 września 2025 r. (wyrok Sądu Apelacyjnego) to przyjmując kwotę 500 zł za każdy rok trwania postępowania oraz uwzględniając specyfikę niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy przyznał Skarżącej sumę pieniężną w wysokości 3 000 zł za okres od 20 marca 2019 r. do 9 września 2025 r.

Jednocześnie, Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do przyznania Skarżącej pełnej żądanej przez nią kwoty w wysokości 5 000 zł. Sąd w sprawie nie stwierdził żadnych szczególnych przesłanek za tym przemawiających.

Ze względu na rozpoznanie apelacji co do istoty sprawy 9 września 2025 r., wniosek Skarżącej o zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w Warszawie do podjęcia czynności procesowych w terminie 30 dni od rozpoznania skargi jest bezprzedmiotowy.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, orzekł jak w pkt 1 i 2 sentencji postanowienia.

Podstawę orzeczenia o kosztach sądowych w pkt. 3 postanowienia stanowi art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość, zgodnie z którym uwzględniając lub odrzucając skargę, sąd z urzędu zwraca uiszczoną od niej opłatę.

O kosztach zastępstwa procesowego (wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 240 zł), Sąd Najwyższy w pkt. 6 postanowienia orzekł na podstawie na podstawie art. 98 § 1, 1<sup>1</sup> i 3 w zw. z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. i art. 8 ust. 2 u.s.p.p. w zw. z § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1935 ze zm.).

[r.g.]